

Як захистити себе від проявів насильства?

По-перше, необхідно знати, що в Україні прийнято Закон України «Про попередження насильства у сім'ї» (березень 2002 року). Людина, яка чинить насильство, може бути притягнута до кримінальної, адміністративної чи цивільно-правової відповідальності згідно з чинним законодавством.

По-друге, ви повинні знати свої права (Конвенція ООН «про права дитини») і вміти захистити себе. А для цього ви повинні володіти інформацією щодо того, куди звернутися у випадку насильницьких дій у відношенні до вашої особистості.

Звернення (повідомлення) про факти жорстокого поводження з дитиною подаються як самою дитиною, так і фізичними особами за місцем їх проживання за наявності фактів такого поводження або при реальній загрозі їх учинення.

1. Звернення (повідомлення) про факти жорстокого поводження приймаються посадовими особами органів внутрішніх справ, органів та закладів освіти, охорони здоров'я, управлінь у справах сім'ї та молоді, центрів соціальних служб для молоді та передаються для реєстрації до відповідного територіального підрозділу служби у справах неповнолітніх протягом однієї доби з моменту отримання звернення (повідомлення).

2. Безпосередньо у школі ви можете звернутися до класного керівника, практичного психолога, соціального педагога, заступника директора з виховної роботи або директора школи.

Робітники школи проводять роз'яснювальну роботу з тим, хто чинить насильство (якщо це є доцільним), або терміново (протягом однієї доби) передають повідомлення у письмовій формі до служби у справах неповнолітніх, органів внутрішніх справ про випадок жорстокого поводження з дитиною чи реальну загрозу його вчинення.

3. Класні керівники організують роботу з батьками щодо роз'яснення наслідків жорстокого поводження з дітьми в сім'ях, а також з особами, що становлять найближче оточення дитини, яка постраждала від жорстокого поводження або потерпає від реальної загрози його вчинення.

4. Всеукраїнська дитяча лінія (500 – 21 – 80)

- Безкоштовно, конфіденційно та анонімно надає консультації і психологічну допомогу дитині, яка постраждала внаслідок жорстокого поводження.

- Надає дитині інформацію про роботу служб у справах неповнолітніх, відділів у справах сім'ї та молоді, соціальних служб для молоді, органів опіки і піклування, освіти і науки, охорони здоров'я, кримінальної міліції у справах неповнолітніх, неурядових організацій, які працюють в інтересах дітей.

- Інформує відповідну службу у справах неповнолітніх про факт жорстокого поводження (у разі, якщо така дитина погодилася повідомити свою адресу проживання) з метою оперативного втручання та надання допомоги.

Крім того існує ряд законів кримінального кодексу, за якими можна притягнути до кримінальної відповідальності особу що вчинила насильство?

Як можна запобігати проявам насильства у щоденному житті?

- ☒ Не вчиняти насильство по відношенню до інших.
- ☒ Пам'ятати про відповідальність за свої дії.
- ☒ Пам'ятайте, ви гідні поваги, бо ви людина.
- ☒ Кожна людина має право на повагу.
- ☒ Інші люди, також заслуговують поваги.
- ☒ Навчіться конструктивно розв'язувати конфлікти

Також:

- * Уникай ситуацій, які можуть призвести до насильства.
- * Говори спокійно і впевнено.
- * Дай агресору можливість зупинитися.
- * Відійди в сторону. Це не ознака слабкості!
- * Не прагни помсти ворогам. Вмій просити пробачення.
- * Попроси допомоги. Це не ознака слабкості чи боягузтва!

ПАМ'ЯТАЙ!

- * Ти маєш право відмовитися робити те, до чого тебе примушують силою або образливими, злими словами.
- * Ми подібні, але всі різні.
- * Твоя власність належить тільки тобі.
- * Ти маєш право на допомогу.
- * Кожна людина має право жити вільно, у безпеці, відчуваючи тепло і любов!

Агресивна дитина

- Ø Пам'ятайте, що заборони, та підвищення голосу – самі неефективні способи у виправленні агресивності.
- Ø Дайте можливість таким дітям своєчасно виплеснути напруження за допомогою фізкультурних хвилинок, читання вголос, хором тощо.
- Ø Слідкуйте за своєю поведінкою і за тим, контролюйте свій гнів, не надаючи йому форму погроз та звинувачень.
- Ø Важливо, щоб дитина зрозуміла, що вона потрібна в класі, що її цінують та приймають. А для цього вам необхідно дізнатися про інтереси та здібності такого учня. Та перевести активність у корисне русло.
- Ø Таким учням слід частіше надавати можливість працювати в групах, де успіх залежить від колективної роботи, вміння спілкуватися, домовлятися.
- Ø Один із самих корисних способів змінити поведінку дитини – це піймати її на хорошому вчинку. Кожен раз, коли дитина стримує себе і не починає бійку, просто відмітьте, що вона стала сильнішою. Дитина реагує на похвалу, користуйтеся цим, для того, щоб зробити добру відношення – звичкою.
- Ø Введіть штрафні санкції. Головне, щоб учень знав про можливі наслідки своєї поведінки.
- Ø Допоможуть класні години, де піде мова про почуття, емоції, та методи їх контролювання. Головне, щоб під час таких уроків було менше монологів, але не у якому разі не акцентуйте увагу класу на проблемних дітях.

Тривожна дитина

- Ø Тривожну дитину необхідно постійно підбадьорювати, демонструвати впевненість у перемозі, та можливості успіхів.
- Ø Намагатися виховувати правильне відношення щодо результатів своєї діяльності. Вміння правильно оцінити себе (див. методи оцінювання)
- Ø Спокійно та правильно відноситись до успіхів та до невдач. Не соромитись та не лякатися помилок, використовувати їх для розвитку.
- Ø Формувати правильне відношення до діяльності та вчинків інших людей.
- Ø Розвивати адекватне ставлення до оцінок, думок інших людей. Широко використовуйте музику, ігрові прийоми, рольові ігри.

Невпевнена дитина

Неуспішність, зовнішня байдужість, сором'язливість, незручність - прояви невпевненості у власних силах. Часто ми називаємо це «заниженою самооцінкою». Як же виховувати впевнену у собі дитину, розвинути адекватну самооцінку? Перш за все, необхідно викликати у дитини почуття поваги до самого себе, гордості, на основі більшого точного розуміння своїх достоїнств, та недоліків. Виховувати сміливість бути самим собою та бажання досягти успіху.

Рекомендації по створенню у дитини адекватної самооцінки

- Ø Пам'ятайте, що кожна дитина у вашому класі має право на помилку.
 - Ø Ніколи не порівнюйте такого учня із іншими! Пам'ятайте, що будь-яку дитину можна зрівнювати тільки із самою собою (яка вона була на минулому уроці, а яка на цьому і, можливо, яка вона буде наступного разу).
 - Ø Частіше використовуйте групові форми роботи, колективні завдання. Але особливо корисною для таких дітей буде саме парна робота.
 - Ø Починаючи із початкової школи, не оберігайте дитину від повсякденних справ. Доручіть таким дітям полив квітів, створення газет, плакатів, відповідальність за «щоденник поведінки». Але перед тим, як доручити такій дитині справу, переконайтесь, що це їй під силу. Нехай дитина частіше виконує різні по важкості завдання, отримає задоволення від зробленої праці, а також похвалу та підтримку від вчителя (по можливості від однокласників).
 - Ø Частіше надавайте завдання, які потребують спілкування: взяти інтерв'ю для класної газети, або прийняти участь у класному театрі, або підготувати цікаві запитання для уроку.
 - Ø Використовуйте контакт погляду. Сором'язливі діти уникають його. Поступово привчайте дитину дивитися у очі співрозмовнику.
 - Ø Не намагайтесь вирішити за таку дитину будь-яке питання. Це ще раз «доведе», що вона сама ні з чим не може впоратися.
 - Ø Слідкуйте за тим, щоб відзначати успіхи дитини. Але пам'ятайте, що похвала повинна бути відповідна дії.
 - Ø Якщо така дитина десь проявила ініціативу, піддержіть її. Нехай вона спробує себе в ролі лідера.
 - Ø Частіше використовуйте рольові ігри та театралізовані вистави, де дитині доведеться грати інших людей та відображати не свої почуття.
- Надавайте можливість таким дітям спілкуватися із початковою школою. Зробіть таку дитину помічником у проведенні: «цікавих перерв» у початковій школі, інтелектуальних та спортивних ігор для молодших школярів.